Gemeente Amsterdam

RAAD

Voordracht voor de raadsvergadering van 13 november 2024

Portefeuille Afval en Reiniging
Agendapunt 7
Datum besluit n.v.t.

Onderwerp

Vaststellen Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrecht bedrijfsafval 2025

De gemeenteraad van Amsterdam besluit

Tot vaststelling van de Verordening Afvalstoffenheffing en Reinigingsrecht Bedrijfsafval Amsterdam 2025 met bijlagen en toelichting zoals opgenomen in bijlage 1, met als beslispunten:

- De tarieven voor huishoudens worden niet aangepast: tarief eenpersoonshuishoudens blijft € 352 en tarief meerpersoonshuishoudens blijft € 469;
- Voor bedrijven stijgen de tarieven reinigingsrecht met 6,2%: het lage tarief stijgt van € 490 naar € 520. Het hoge tarief stijgt van € 1.038 naar € 1.102;
- Bedrijven in de 9 straatjes en Sluisbuurt betalen de tarieven van het reinigingsrecht plus € 0,27 voor iedere kilogram afval boven de 2.413 kg afval per jaar (2024: € 0,25);
- Intrekken van de Verordening Afvalstoffenheffing en Reinigingsrecht Bedrijfsafval Amsterdam 2024.

Wettelijke grondslag

Artikel 189, eerste lid jo artikel 212, eerste lid van de Gemeentewet en artikel 6, eerste lid van de Financiële verordening gemeente Amsterdam geeft de raad de bevoegdheid de begroting vast te stellen en kredietbesluiten te nemen.

Artikel 216 van de Gemeentewet bevat de bevoegdheid van de gemeenteraad om belastingverordeningen vast te stellen. Elk besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een belasting geschiedt in de vorm van een belastingverordening. Gemeentelijke belastingen kunnen enkel worden geheven op grond van de Gemeentewet dan wel een andere wet. Zonder een wettelijke basis is invoering van een gemeentelijke belasting niet mogelijk.

Artikel 229 van de Gemeentewet is de wettelijke basis voor het reinigingsrecht bedrijfsafval. Op grond van dit artikel kan de gemeente rechten heffen voor het genot

van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten.

Artikel 10.21 Wet milieubeheer geeft gemeenten de wettelijke plicht tot het inzamelen van huishoudelijk afval.

Artikel 15.33 Wet Milieubeheer vormt de wettelijke basis voor de afvalstoffenheffing.

Op grond van dit artikel kan een gemeente ter bestrijding van de kosten die voor haar

verbonden zijn aan het beheer van huishoudelijke afvalstoffen, een afvalstoffenheffing

instellen.

Artikelen 7y lid 2 en 7aj van het Besluit Uitvoering Crisis- en Herstelwet bepalen dat in de gebieden 9 straatjes en Sluisbuurt bedrijfsval als huishoudelijk afval wordt gezien

Bestuurlijke achtergrond

De Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrecht wordt ieder jaar parallel aan de begroting aangeboden om de gemeenteraad in staat te stellen op één moment een besluit te nemen over de lastenontwikkeling in de stad.

Onderbouwing besluit

Voorgesteld wordt om de tarieven van de afvalstoffenheffing in 2025 en 2026 niet te verhogen. Om de stijgende kosten van de afvalinzameling en -verwerking te dekken, wordt structureel € 14,3 miljoen ingezet vanuit de algemene middelen.

Daarnaast wordt in 2025 en 2026 elk jaar € 5 miljoen onttrokken aan de reserve afvalstoffenheffing voor de aanpak zwerfafval.

Op grond van de coalitieafspraken "Amsterdams akkoord" worden de tarieven voor de afvalstoffenheffing daarnaast met ingang van 2023 structureel gedempt door de inzet van € 10 miljoen uit de algemene middelen.

De tarieven voor het reinigingsrecht worden geïndexeerd met 6,2% als gevolg van de kostenstijgingen.

Voor de periode na 2025 worden verdere kostenstijgingen voorzien boven de normale reguliere indexaties door met name stijgende kapitaallasten a.g.v. de noodzakelijke investeringen in inzamelmiddelen en uitstootvrij wagenpark. Ook in 2026 zullen de tarieven afvalstoffenheffing niet verhoogd worden en zal de lastenstijging gedekt worden uit de algemene middelen.

Naar aanleiding van het door Cebeon uitgevoerde benchmark onderzoek heeft het college opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de kosten van reiniging en afvalinzameling. Mogelijk kan dit leiden tot maatregelen om de verwachte kostenstijgingen te verminderen.

Ad1. Onderbouwing tarieven 2025

Voor 2025 is de totale begroting voor de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht € 214,99 miljoen (afvalstoffenheffing € 202,76 miljoen en reinigingsrecht € 12,23 miljoen). Ten opzichte van de begroting 2024 gaan de lasten met € 19,5 miljoen omhoog. Dit wordt veroorzaakt door autonome kostenontwikkeling (indexatie loonkosten en overige prijsstijgingen), autonome ontwikkelingen, toename kapitaallasten door hogere investeringen, de groei van de stad (meer huishoudens betekent meer kosten, meer routes en ook meer opbrengsten) en extra kosten voor de sortering van lachgascilinders.

Daarnaast is de raming voor de kosten van kwijtschelding met € 1,85 miljoen bijgesteld. Sinds het najaar van 2023 is sprake een hoger beroep op de kwijtscheldingsregeling.

Voor bedrijven stijgen de tarieven reinigingsrecht met de volledige doorberekening van de kostenstijgingen. Op basis van de wet Markt en Overheid worden de bijdragen uit de algemene middelen niet aan bedrijven doorberekend. De retributie moet kostendekkend zijn.

Voor de volledigheid wordt ter informatie opgemerkt dat voor kleine bedrijven het 'brengtarief' voor grof afval op de recyclepunten geïndexeerd wordt met het inflatiepercentage van 6,2% en stijgt van € 202,- naar € 215,- exclusief BTW. Inclusief BTW stijgt dit tarief van € 244,42 naar € 260,15.

Aparte tarieven 9 Straatjes en Sluisbuurt

Het gebied de 9 straatjes kent sinds 2021 een gezamenlijke inzameling van huishoudelijk- en bedrijfsafval. Daarmee kan onder meer de hoeveelheid vrachtverkeer op de kwetsbare grachten verminderd worden. De gemeente heeft op 17 oktober 2017 een verzoek aan het rijk gedaan om een pilot voor vijf jaar mogelijk te maken. Het rijk heeft toestemming gegeven via de Crisis- en Herstelwet 19e Tranche die op 13 februari 2020 is vastgesteld.

In de Sluisbuurt wordt afval met een ondergronds transportsysteem ingezameld om de openbare ruimte te ontlasten van zwaar verkeer en inzamelcontainers. Bedrijven worden ook op dit systeem aangesloten. Dit is juridisch mogelijk gemaakt in de 22e tranche van de Crisis- en Herstelwet van 1 december 2021.

De bijzondere status van deze gebieden maakt dat er voor deze gebieden aparte tarieven moeten

worden vastgesteld. De basistarieven voor huishoudens en bedrijven in de 9 straatjes en de Sluisbuurt zijn dezelfde als in de rest van de stad, maar voor bedrijven die meer dan 2.413 per jaar aanbieden geldt dat zij voor de meerdere kilo's afval € 0,27 (2024: € 0,25) per kilogram afval moeten gaan betalen.

Kostenonderbouwingen

De tabellen met de kostenonderbouwingen voor afvalstoffenheffing en reinigingsrecht zijn opgenomen in bijlage 3 van de verordening.

Participatie

n.v.t.

Financiële onderbouwing

Overige toelichting

Om de tarieven afvalstoffenheffing in 2025 gelijk te kunnen houden, is structureel € 14,3 miljoen vrijgemaakt in de algemene middelen om de kostenstijgingen van afvalinzameling en verwerking te dekken. Daarnaast wordt in 2025 en 2026 jaarlijks € 5 miljoen onttrokken aan de reserve afvalstoffenheffing voor de aanpak zwerfafval.

In bijlage 3 "Rekenregels en onderbouwing afvalstoffenheffing en reinigingsrecht bedrijfsafval" is een specificatie van de baten en lasten opgenomen en een toelichting op de financiële ontwikkelingen ten opzichte van 2024.
De baten en lasten van het onderdeel afval zijn in de begroting opgenomen onder programma onderdeel 2.3 Afval en reiniging.

Schommelingen in de exploitatie van de afvalketen worden opgevangen via de egalisatiereserve afval.

Tabel: Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Progr.	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Inkomsten ASH en RR	2.3	S	€ 2,1	€ 2,1	€ 2,1	€ 2,1
Totaal			**€ 2,1**	**€ 2,1**	**€ 2,1**	**€ 2,1**

LASTEN						
	Progr.	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Kostenstijgingen afval	2.3	S	€ 16,4	€ 16,4	€ 16,4	€ 16,4
Aanpak zwerfafval	2.3	I	€ 5,0	€ 5,0	-	-
Totaal			**€ 21,4**	**€ 21,4**	**€ 16,4**	**€ 16,4**

ONTTREKKING RESERVES						
	Progr.	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Reserve ASH	2.3	I	€ 5,0	€ 5,0	-	-
Totaal			**€ 5,0**	**€ 5,0**	**-**	**-**

SALDO					
	Progr.	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Totaal Afval en reiniging	**2.3**	**€ 14,3**	**€ 14,3**	**€ 14,3**	**€ 14,3**

I=Incidenteel
S=Structureel

Ontwikkeling reserve afvalstoffenheffing
De reserve afvalstoffenheffing is ingesteld om tegenvallers en schommelingen in de exploitatie van de afvalketen op te vangen. Per eind 2023 is de stand van de reserve € 29 miljoen. In 2025 en 2026 zal jaarlijks € 5 miljoen aan de reserve worden onttrokken voor de intensivering aanpak zwerfafval. Daarmee wordt de reserve verlaagd, maar blijft voldoende saldo over voor het opvangen van tegenvallers in de exploitatie en het (tijdelijk) dempen van toekomstige tariefstijgingen.
De intensivering aanpak zwerfafval valt niet volledig onder het bestedingsdoel van de afvalstoffenheffing, maar deze bijdrage uit de reserve is aanvaardbaar vanwege de structurele bijdragen uit de algemene middelen. Deze bijdragen (jaarlijks € 10 miljoen op grond van het coalitieakkoord en m.i.v. 2025 structureel € 14,3 miljoen) zijn hoger dan de onttrekking aan de reserve voor de intensivering aanpak zwerfafval.
N.a.v. opmerkingen van in het accountantsverslag van 2023 zal de egalisatiereserve afval worden omgezet in een voorziening. Wanneer dit is geeffectueerd zal ook het woord "reserve" worden vervangen door "voorziening".

Conclusie:
Met de extra bijdrage uit de algemene middelen en de verhoging van de tarieven van het reinigingsrecht is de totale afvalstoffenheffing voor 2025 kostendekkend.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Geheimhouding

n.v.t.

Welke stukken treft u aan

Meegestuurd

Registratienr.	Naam
AD2024-058706	Gemeenteraad Voordracht (pdf)
AD2024-058707	bijlage B1 verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrecht bedrijfsafval Amsterdam 2025 (1).docx (msw12)

Ter Inzage

Registratienr.	Naam

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Afval & Grondstoffen, Arjen Rienks, A.Rienks@amsterdam.nl, 06 5104 7715